

บทที่ ๕

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและความต้องการพื้นฐานของกลุ่มทอผ้า ย้อมคราม ในบริบทพื้นที่ที่ศึกษา การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าย้อมคราม เปรียบเทียบ รูปแบบวัสดุ กระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าย้อมคราม และเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต ผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมคราม โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- ศึกษาและดำเนินการสำรวจจากเอกสารและพื้นที่ที่ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมา กระบวนการ ย้อมคราม วัสดุที่ใช้ ผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมคราม
- ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ วิเคราะห์ ประเมิน ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม ต้นแบบ ๑๐ รูปแบบ จาก ๒ พื้นที่ (พื้นที่ละ ๕ รูปแบบ)
- กำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่าง
- สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานและการเก็บรวบรวมข้อมูล
- วิเคราะห์ข้อมูล
- รวบรวมและเรียบเรียงผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- รายงานผลการวิจัย

ประชากรกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือกลุ่มทอผ้าบ้านปิ่น ตำบลหัวทุ่ง อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ และบ้านถ้ำเต่า ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร กลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ๑๐๐ คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และกลุ่มผู้เข้าอบรม ๒๐ คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือกลุ่ม ทอผ้า บ้านถ้ำเต่า ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความ ต้องการในการฝึกอบรม มีความพร้อมทั้งสถานที่ ชุมชน เพื่อต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีช่องทางการ จำหน่ายให้มากขึ้น และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมครามต้นแบบ ที่ได้จากการวิเคราะห์ ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและ ชุมชนมีส่วนร่วม ได้ผลิตภัณฑ์พื้นที่ละ ๕ รูปแบบ รวม ๑๐ รูปแบบ

แบบประเมินผลของกลุ่มผู้สนใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมครามมี ๓ ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประเมินที่มีต่อผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม ทั้ง ๒ พื้นที่ ที่ศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านรูปแบบ ลวดลาย การตกแต่ง และโดยภาพรวม และข้อเสนอแนะ

แบบประเมินผลของกลุ่มผู้เข้าอบรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม มี ๓ ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม และข้อเสนอแนะ

แบบประเมินผลงานสำเร็จการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้เข้าอบรม โดยประเมินจากวิทยากร

การวิเคราะห์ผล ใช้การวิเคราะห์แบบพรรณนา สถิติที่ใช้ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences for Windows)

สรุปผลการวิจัย ดังนี้

การศึกษารูปแบบและความต้องการพื้นฐานของกลุ่มทอผ้าย้อมคราม ในบริบทพื้นที่ที่ศึกษาพบว่า

การศึกษารูปแบบและความต้องการพื้นฐานของกลุ่มทอผ้าย้อมคราม ในบริบทพื้นที่ที่ศึกษาพบว่า กลุ่มทอผ้าบ้านนามน อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ เป็นกลุ่มที่มีการบริหารจัดการโดยคุณประนอม ทาแปง และมีสมาชิกของกลุ่มที่ปฏิบัติงานทั้งในกลุ่ม และชุมชนในหมู่บ้านมารับงานไปทำ ความต้องการพื้นฐาน ต้องการได้รูปแบบของผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อปรับให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

กลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร เป็นกลุ่มที่มีการบริหารจัดการเป็นรูปธรรม มีสมาชิก ๓๐๐ กว่าคน ที่ทำงานในกลุ่มและรับไปทำที่บ้าน มีกองทุนบริหารจัดการ ความต้องการของกลุ่ม ต้องการได้ผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมครามโดยออกแบบ ดัดเย็บ ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เพื่อเป็นช่องทางจำหน่ายเพิ่มขึ้น และให้คนในหมู่บ้านมีงานทำ มีการฝึกเด็กเล็กให้ทอผ้า ให้รายได้กับเด็ก เพื่อฝึกฝนให้มีอาชีพ

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม พบว่า การออกแบบเสื้อผ้าจากผ้า ย้อมครามใน ๒ พื้นที่ ๆ ละ ๑๐ รูปแบบรวม ๒๐ รูปแบบ วิเคราะห์ ประเมินผล ผ่านผู้เชี่ยวชาญ และ ชุมชนมีส่วนร่วม ได้พื้นที่ละ ๕ รูปแบบ รวม ๑๐ รูปแบบ เป็นเสื้อผ้าแบบถ่าลอง เป็นการใช้ผ้าย้อม คราม ตกแต่งด้วยการตัดต่อ การปัก การใช้ลวดลายและสีที่ทำให้เกิดความแตกต่างในรูปแบบที่ เหมาะสมกับการใช้หลักการออกแบบ

การประเมินผลผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม ๑๐ รูปแบบ จากกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มผู้ ประเมินจำนวน ๑๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี อาชีพรับจ้างมีรายได้ ระหว่าง ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาทและมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์จากผลการดำเนินงานวิจัยในครั้งต่อไป

๑. การวิจัย พบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมคราม ยังมีช่องทางการพัฒนาให้กับชุมชนได้อีกหลายช่องทาง เช่น การพัฒนารูปแบบ ผลิตภัณฑ์ การย้อม การทอ ลวดลาย โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสมัยนิยม
๒. การฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น แต่ศักยภาพของผู้รับการอบรมยังมีความพร้อมน้อย ควรได้รับการพัฒนาต่อไป เพื่อเป็นช่องทางการหารายได้เพิ่มขึ้น
๓. การพัฒนานี้เป็นการส่งเสริมและสนับสนุน ทั้งชุมชน ผู้ผลิต ผู้สนใจได้รับความรู้ สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. การศึกษาผ้าย้อมครามในพื้นที่ของประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาองค์ความรู้
๒. การพัฒนาเครื่องประกอบการตกแต่ง ผ้าย้อมคราม เพื่อเป็นเอกลักษณ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมคราม ในเชิงพาณิชย์เพื่อการส่งออก